

зависит от уровня владения РКИ учащимися.

УДК 811.161.3

Абураца ці забайляца? Інтэрферэнцыйныя памылкі ў тэкстах надпісаў на візуальных аб'ектах

Гіруцкая Л.А., Сахончык А.П.

Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт

Праграма дысцыпліны “Беларуская мова (прафесійная лексіка)” прадугледжвае вывучэнне тэмы “Праблема двухмоўя ў Рэспубліцы Беларусь. Моўная інтэрферэнцыя як вынік білінгвізму і яе віды”, вынікам чаго павінна стаць уменне аналізаваць і інтэрпрэтаваць з’яву гістарычнага білінгвізму, прычыны і вынікі яго, асаблівасці беларуска-рускага і руска-беларускага білінгвізму. Адзначым, што студэнты праяўляюць зацікаўленасць у вывучэнні гэтай тэмы, лічаць яе карыснай і актуальнай, цесна звязанай з праблемамі культуры маўлення, бо пошук, аналіз і класіфікацыя інтэрферэнцыйных памылак вымушаюць крытычна ацэньваць сваё і чужое маўленне, як пісьмовае, так і вуснае, спрыяюць свядомаму выкарыстанню ўнармаванай беларускай і рускай мовы.

У дакладзе прааналізаваны прыклады памылак у надпісах на шыльдах дзяржаўных і недзяржаўных устаноў і назваў вуліц і прыпынкаў грамадскага транспарту, на дарожных знаках, у тэкстах рэкламна-агітацыйных плакатаў, прыватных аб’яў і інш. Гэтыя прыклады можна класіфікаваць наступным чынам: памылкі ў беларускіх тэкстах пад уплывам рускай мовы (З ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ, Прыемная камісія, Гандлёвы цэнтр “Сталіца”, станцыя метро “Маладзержная”, “Міністэрства ўнутраных спраў” на ўваходзе ва ўстанову Фрунзенскага аддзела дэпартаменту аховы Мінска, В’етнамскі культурны *цэнтр* у БНТУ, вуліцы Гікала, Есеніна, прыпынак “Гэатральная”); памылкі ў рускіх тэкстах пад уплывам беларускай мовы («Милицыя», Кафэ “Бистро” ў БНТУ, вуліцы **Полночная, Будаўніков, Крынічная**); памылкі, якія, на наш погляд, выкліканыя бязграматнасцю канкрэтных аўтараў і не могуць быць “апраўданыя” ўплывам інтэрферэнцыйных працэсаў (Кунцаўшчына, Либрэта, вуліца Шчадрыны, жыльцы).

Думаецца, што для павышэння прэстыжу роднай мовы чакаць росту адказнасці і граматычнасці аўтараў надпісаў не варта: сітуацыя з наяўнасцю вялікай колькасці падобных памылак патрабуе дзяржаўнага ўмяшальніцтва і рэгулявання, каб тэксты надпісаў на публічных візуальных аб’ектах абавязкова зацвярджаліся спецыяльным органам нахштальт Арфаграфічнай камісіі. Доклад праілюстраваны відэа- і фотаматэрыяламі.